

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ!

Пропонуємо вашій увазі пам'ятку до Дня вшанування пам'яті **Героїв Крут**.

Уже багато років поспіль **29 січня** наша країна на державному рівні вшановує відвагу, вічну пам'ять студентам-гімназістам, які у січні **1918 року** полягли у страшному бою біля залізниці **Крути**, що знаходиться між Бахмачем і Ніжином, під час наступу більшовицьких військ на Київ.

Офіційно День пам'яті героїв **Крут** почали відзначати після того, як **29 січня 2007 року** Президент України підписав Указ «Про вшанування пам'яті героїв **Крут**».

Ранок 29.01.1918 р. Станція Крути. Українські війська були готові до бою.

Їх було триста – студенти та гімназисти. Проти них були тисячі – солдати, фронтовики та матроси більшовицької армії. Нерівний бій, який на декілька днів віддалив захоплення Києва. Втрати сягали: до **250 юнаків**, одна рота (до **30 людей**) студентів і 10

старшин. Бойовий наказ наша молодь виконала.

28 студентів потрапили в полон та на світанку їх повели на розстріл. У зимове холодне небо злетіли звуки гімну „Ще не вмерла Україна”, що його першим заспівав гімназист **Григорій Пипський**. Пролунала недовга кулеметна черга...

Бій під **Крутами** тривав 3 дні. **29 січня** було вбито останнього з трьохсот **крутівських** героїв. Більшовицькі кати заборонили місцевим селянам поховати за християнським обрядом тіла захисників Києва, залишивши їх на засніженому полі. Київ було захоплено у лютому, а вже у березні столицю УНР було звільнено.

Тільки тоді почали розшукувати тіла молодих людей, які загинули під **Крутами**. Вдалося знайти лише **30** скалічених тіл юнаків, більшість з яких урочисто поховали у братській могилі у **Києві** на **Аскольдовому цвинтарі**. На перепохованні у Києві біля Аскольдової могили голова Української Центральної Ради **Михайло Грушевський** назвав юнаків, які загинули в бою, героями, а поет **Павло Тичина** присвятив героїчному вчинкові вірш «**Пам'яті тридцяти**». Після цього про подвиг молоді під **Крутами** було забуто на більш як 70 років.

Десятиріччями історія бою або замовчувалася, або обростала міфами і вигадками.

Лише **2006 року** на місці бою під **Крутами** встановлено **Меморіал пам'яті героїв Крут**.

Це насипаний пагорб заввишки 7 метрів, на якому встановлено 10-метрову червону колону, що нагадує про подібні колони Київського Університету, звідки були більшість студентів під **Крутами**, а з нагоди 80-ї річниці бою Монетний двір випустив в обіг **пам'ятну гривню**.

Крути є темою багатьох мистецьких творів.

«Бій під Крутами» художника-баталіста Леоніда Перфецького, Париж 1932 р.

Фільм **"Крути 1918"** про непрості і трагічні події, які відбувалися 100 років тому, для нас важливий з точки зору виховання української нації.

29 січня— це не лише день скорботи за українською молоддю, а й день величі духу української нації.

Сьогодні, коли вирішується доля України, молодь, як і колись, у далекому **1918-му**, перебуває в перших рядах боротьби, і не випадково, що боротьба ця проходить саме на Сході України. У цій борні нас надихають слова великого Кобзаря:

«Борітеся — поборете, вам Бог помагає! За вас правда, за вас слава і воля святая!».

Вічна пам'ять студентам, що загинули у битві під Крутами.

Бібліографія

Крути [Текст] : пам'яті героїв Крут / упоряд. О. Зінкевич, Н. Зінкевич. – Київ : Смолоскип, 2009. – 62 с.

Маланюк, Є. Ф. Крути: народина нового українця [Текст] / Євген Маланюк ; упоряд., передм. П. М. Мовчана]. – Київ : Просвіта, 2015. – 34 с.

Сорока, Ю. В. Бій під Крутами [Текст] / Юрій Володимирович Сорока. – Харків : Фоліо, 2017. – 63 с.

Степанченко, Олена. "Ми не схилили сонячне знамено..." [Текст] : літературно-музична композиція, присвячена героям Крут // Дивослово (українська мова й література в навчальних закладах). – 2013. – № 1. – С. 26-28.

Трагедія та слава Крут [Текст] : 29 січня ми вшановуємо події, що сталися 1918 року, коли захисники Української Народної Республіки власною кров'ю вписали нову героїчну сторінку в історію визвольного руху // Вечірній Київ. – 2017. – 26 січ. (№ 3). – С. 9 : іл.

Учні, студенти, вчителі, бібліотечні працівники та всі, кого цікавить тема **боротьби під Крутами 1918 року**, звертайтеся до нашої бібліотеки.

Контактна інформація:

м. Київ, вул. Драйзера, 6

Телефон: (044)546-45-49

e-mail: library141@ukr.net

веб-сторінка:

<http://desnabib.kiev.ua>

Довідка підготовлена за матеріалами фондів бібліотек ЦБС та інтернет-ресурсів

Централізована бібліотечна система
Деснянського району
м. Києва
**Центральна районна бібліотека
ім. П. А. Загребельного**

**Крути – це символ
любові до Вітчизни**

**ПАМ'ЯТАЙ
ПРО КРУТИ!
29 січня 1918**

*На Аскольдовій могилі
Поховали їх -
Тридцять мучнів українців
Славних, молодих...
Тичина П.*

ПАМ'ЯТКА

до 100-річчя бою під Крутами

Київ, 2018